

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

BÁO CÁO SÁNG KIẾN

“Một số biện pháp nâng cao chất lượng dạy- học Quy trình Vẽ theo âm nhạc lớp 4, 5.

1. Mô tả bản chất của sáng kiến:

Lĩnh vực áp dụng: Giáo dục, môn Mỹ thuật lớp 4,5.

1.1. Các giải pháp thực hiện, các bước và cách thức thực hiện:

Tôi thực hiện giải pháp theo các bước như sau:

- *Biện pháp thứ nhất:* Để nâng cao chất lượng dạy- học quy trình Vẽ theo âm nhạc là sự chuẩn bị đồ dùng của giáo viên, học sinh đầy đủ, phù hợp với mỗi chủ đề.

- *Biện pháp thứ hai:* Giáo viên bộ môn cần nắm vững mục tiêu cần đạt và cách thức tổ chức các hoạt động dạy- học của quy trình Vẽ theo âm nhạc ở mỗi chủ đề dạy.

- *Biện pháp thứ 3:* Giáo viên bộ môn Mỹ thuật cần nghiên cứu kỹ chủ đề dạy, xây dựng, thiết kế cho mình kế hoạch dạy học chi tiết, xuyên suốt chủ đề để làm căn cứ cho các tiết dạy của quy trình Vẽ theo âm nhạc, phù hợp với đối tượng học sinh và đặc điểm địa phương.

- *Biện pháp thứ tư:* Giáo viên bộ môn cần nắm chắc việc đổi mới cách đánh giá HS.

* Sau khi học sinh nắm vững các kiến thức đã học, tôi hướng dẫn học sinh vận dụng vào thực hành theo các bước.

* Chia sẻ cho học sinh một số hình ảnh có liên quan đến đề tài đang học để HS dễ hình dung và thực hiện.

1.2. Phân tích tình trạng của giải pháp đã biết.

*** Ưu điểm:**

- *Đối với nhà trường:* Riêng môn Mỹ thuật đã sắp xếp thời khóa biểu 2 tiết liền đáp ứng Dự án phương pháp mới của Đan Mạch.

- *Đối với giáo viên:* Giáo viên dạy Mỹ thuật luôn được sự quan tâm của Ngành cấp trên, đặc biệt là Ban Giám hiệu nhà trường thường xuyên động viên, khuyến khích giáo viên áp dụng phương pháp mới vào giảng dạy, luôn tạo mọi điều kiện để giáo viên an tâm công tác và thực hiện tốt nhiệm vụ được giao. Có trình độ Đại

học, có chuyên môn vững vàng, chuyên sâu, có nhiều lần đạt thành tích trong giảng dạy cấp Tiểu học, luôn tích cực nghiên cứu tài liệu, học hỏi bạn bè, đồng nghiệp.

*** Hạn chế:**

- *Đối với giáo viên:* Mới được tiếp cận với Dự án phương pháp mới của Đan Mạch chưa được bao lâu, được tập huấn quá ít ỏi, còn thiếu kinh nghiệm trong giảng dạy kết hợp giữa Môn Âm nhạc và môn Mỹ thuật.

- *Đối với học sinh:* đa số học sinh là con em dân tộc thiểu số trình độ nhận thức môn học không đồng đều, còn mải chơi, còn ồn ào khi thực hiện Vẽ theo nhạc, chưa biết cách thể hiện nét vẽ theo cảm nhận của giai điệu, tiết tấu âm nhạc.

- *Đối với cha mẹ học sinh:* là những người trẻ tuổi, nhưng đều là người dân tộc thiểu số, chưa sát sao với việc học và cảm thụ sản phẩm Mỹ thuật của con em mình.

1.3. Nội dung đã cải tiến, sáng tạo để khắc phục những nhược điểm hiện tại:

Để nâng cao chất lượng dạy- học quy trình Vẽ theo âm nhạc thì người giáo viên Mỹ thuật phải nghiên cứu kĩ, sâu chủ đề dạy thuộc lớp nào, mục tiêu cần đạt là gì, hình dung ra sản phẩm tạo thành của các em là gì, sau đó sẽ chuẩn bị những thứ cần thiết nhất để chủ đề dạy có chất lượng mong muốn, như:

1.3.1 Biện pháp thứ nhất: Để nâng cao chất lượng dạy- học quy trình Vẽ theo âm nhạc là sự chuẩn bị đồ dùng của giáo viên, học sinh đầy đủ, phù hợp với mỗi chủ đề:

a. Vật liệu:

- Giấy A0 hoặc A2, bút lông, màu nước, màu sáp, băng dính, vật liệu sẵn có ở địa phương,...

- Bút dạ, bút sáp, chì màu phù hợp với giấy A3, A4.

b. Âm nhạc:

- Vẽ khi có âm nhạc, bài hát. Hoặc học sinh tự chuẩn bị bài hát tập thể.

- Vậy, để có sự chuẩn bị đầy đủ đồ dùng của GV và HS thì cần có sự đồng thuận, ủng hộ, đầu tư của Ban giám hiệu nhà trường; của các đồng chí GV chủ nhiệm, các bậc cha mẹ học sinh, các em học sinh với GV bộ môn.

1.3.2 Biện pháp thứ hai: Giáo viên bộ môn cần nắm vững mục tiêu cần đạt và cách thức tổ chức các hoạt động dạy- học của quy trình Vẽ theo âm nhạc ở mỗi chủ đề dạy.

Để dạy một chủ đề nào đó của quy trình Vẽ theo âm nhạc thì cần thực hiện qua 5 hoạt động dạy học như sau:

HOẠT ĐỘNG 1: Nghe nhạc hoặc các nhịp điệu, tiết tấu và vẽ theo giai điệu.

**** Mục tiêu giáo viên sẽ khuyến khích học sinh đạt tới:***

- Tập trung và nghe nhạc ;
- Sử dụng âm nhạc, xúc giác và các giác quan thẩm mỹ;
- Trải nghiệm âm nhạc và giai điệu tạo cảm xúc;
- Trải nghiệm mối liên hệ giữa giai điệu, hoạt động cơ thể và hình ảnh;
- Yêu thích quy trình dạy - học mỹ thuật hợp tác.

**** Kết quả học sinh đạt được:***

- Nghe nhạc;
- Sử dụng tất cả các giác quan để học tập;
- Vẽ màu sắc, đường nét và các mảng màu dựa trên nền nhạc;
- Kết nối âm nhạc, hội họa và hoạt động cơ thể;
- Hợp tác trong suốt quy trình dạy - học mỹ thuật.

Khi kết thúc, học sinh trưng bày và thưởng thức bức tranh mình vừa tạo ra từ khổ giấy lớn (vẽ theo nhóm) hoặc giấy nhỏ (vẽ cá nhân).

**** Cách tiến hành, tổ chức hoạt động 1 và những điểm GV cần lưu ý:***

GV cần phân chia tạo nhóm sao cho phù hợp với điều kiện của lớp học. khoảng 6-8 HS/ nhóm.

* Khởi động: GV bật nhạc nhẹ nhàng, HS lắng nghe và cảm nhận giai điệu của âm nhạc. HS bắt đầu vẽ những nét màu trên giấy theo thứ tự các màu từ sáng đến đậm. (Nếu sử dụng màu bột nghiền hoặc màu nước thì chú ý hạn chế màu đen vì màu này dễ làm cho bức tranh bị xỉn màu). Âm nhạc tăng dần sang tiết tấu nhanh tạo cảm xúc mạnh mẽ cho HS. Các em chuyển động cơ thể và vẽ theo giai điệu của âm nhạc.

- Hoạt động này kéo dài khoảng 5 đến 7 phút.

- Thực hiện quy trình này cần linh hoạt và sáng tạo với nhiều chất liệu màu, kích cỡ giấy, âm nhạc... theo điều kiện của trường/ địa phương mình. Có thể thay nhạc bằng bài hát hoặc tiết tấu gõ đệm nhẹ nhàng, từ tiết tấu chậm đến nhanh, sôi nổi, mạnh mẽ...

- Hoạt động này là hoạt động làm cho HS nhiều hứng thú khi Vẽ theo âm nhạc nhất, nhưng cũng chính là hoạt động gây ra sự nhốn nháo, ồn ào nhất trong cả quy trình thực hiện một chủ đề. Vì vậy người giáo viên là người tổ chức phải cho các em nghe nhạc hoặc hát các bài hát liên tục rồi chuyển thành cảm xúc để tạo nên bức tranh nhóm bằng đường nét và màu sắc đẹp, có thể các em mới không mất trật tự, nhốn nháo, ồn ào được, đây là đích chính cần đạt được.

HOẠT ĐỘNG 2: Từ vẽ tranh đến thưởng thức, cảm nhận về màu sắc.

**** Mục tiêu ở hoạt động 2 người giáo viên sẽ khuyến khích học sinh đạt đến:***

- Chia sẻ kinh nghiệm từ ý kiến cá nhân.
- Tập trung, giao tiếp và lắng nghe nhau.
- Hiểu biết nhiều hơn về màu sắc, đường nét.

**** Kết quả cuối hoạt động 2 học sinh có khả năng:***

- Biểu đạt được kinh nghiệm và ý kiến của bản thân;
- Nghe tập trung vào những bài thuyết trình của bạn;
- Nói về hình mảng, màu sắc và đường nét biểu cảm qua âm nhạc.

HS quan sát bức tranh và suy nghĩ, đưa ra những nhận xét và chia sẻ cảm nhận về hoạt động vừa thực hiện. Các em tưởng tượng ra những hình ảnh/ đề tài từ bức tranh lớn đó.

**** Cách tiến hành:*** Đề lời cuốn các em trong hoạt động 2 thì GV có thể hỏi HS một số câu hỏi:

- Em có cảm nhận như thế nào trong suốt quá trình di chuyển xung quanh bàn và vẽ màu?
- Em nghĩ như thế nào về bức tranh tập thể? Em thích gì trong bức tranh đó?
- Em có nghĩ là bức tranh này lộn xộn không? Em có hứng thú với hoạt động vừa thực hiện không?
- Trong khi quan sát tranh em liên tưởng tới hình ảnh gì?
- Từ những hình ảnh đó em nghĩ đến những đề tài nào?

* Giáo viên khuyến khích học sinh phản hồi và ghi chép lại ý kiến thành một bản đồ tư duy ở trên bảng.

* Giáo viên có thể tập trung vào màu sắc và lần lượt giới thiệu về một số khái niệm màu như:

• Sáng tối • Nóng lạnh • Bỏ tức • Tương phản • Hòa sắc

HOẠT ĐỘNG 3: Lựa chọn hình ảnh trong thế giới tưởng tượng để chuẩn bị tạo thành bức tranh biểu cảm mới hoặc sản phẩm cho riêng cá nhân HS.

* **Mục tiêu giáo viên sẽ khuyến khích học sinh hoạt động được:**

- Phát huy trí tưởng tượng của mình;
- Tự tìm hình ảnh trong bức tranh lớn;
- Khuyến khích các em phát triển câu chuyện từ một mảng nhỏ của cả bức tranh;
- Thúc đẩy hình thức thuyết trình, tập trung lắng nghe.

* **Kết quả cuối hoạt động 3 học sinh có khả năng đạt được:**

- Chọn được một phần bức tranh dựa theo một chủ đề;
- Sáng tác câu chuyện liên quan đến phần đã cắt khỏi bức tranh lớn;
- Thuyết trình bức tranh đã chọn và kể câu chuyện sáng tác cho cả lớp.

* **Cách tiến hành:** Mỗi học sinh dùng một khung giấy theo các hình tùy ý được trổ từ khổ giấy A4 và dịch chuyển trên bức tranh lớn để tìm kiếm phần màu sắc, đường nét mình thích rồi dán khung giấy vào vị trí đó trên bức tranh lớn. Học sinh tưởng tượng và lần lượt kể trước lớp về câu chuyện trong bức tranh mình đã lựa chọn. Giáo viên sử dụng câu hỏi nhằm gợi ý, phát triển trí tưởng tượng của HS.

Ví dụ 1 về cách tạo và trang trí một bìa lịch hoặc bìa sách/ truyện:

“Mùa xuân đến là mùa của những cành đào khoe sắc thắm, mùa của đàn én bay liệng trên bầu trời, mùa của những giọt sương long lanh đọng trên hoa lá. Bạn lấy camera là khung hình được trổ thành bìa lịch hay thành bìa sách/ truyện ra chụp hình trên tờ giấy vẽ theo âm nhạc và vẽ, trang trí thêm, đặt tên cho bìa lịch hay sách/ truyện, cuối cùng kể cho chúng ta nghe về nội dung mùa xuân ở đó...”

Ví dụ 2 về một câu chuyện tưởng tượng:

“Ngày xưa ngày xưa có một con chim hiếm sống ở nước ta. Người ta nói rằng nó đã quay lại. Bạn lấy camera là khung tìm hình được trổ ra từ giấy và đi tìm con chim đó, “chụp hình” và kể cho chúng ta nghe về nguồn gốc, đặc điểm, điều kiện sống, thức ăn, hoàn cảnh khi nó được tìm ra...”

Giáo viên chuẩn bị một khung tìm hình được trổ ra từ giấy cho từng học sinh hoặc để các em tự làm các khung tìm hình của riêng mình tùy vào sở thích và lứa tuổi của học sinh.

Với ví dụ trên, mỗi học sinh sẽ tìm cho mình con chim đặc biệt đó. Các em suy nghĩ và tự tìm ra cho mình những câu chuyện để kể. Các em sẽ lần lượt kể câu chuyện đó cho cả lớp, khi kết thúc mỗi câu chuyện, người kể sẽ chỉ định bức hình tiếp theo của bạn khác để trình bày và cứ thế tiếp tục, các em đều có cơ hội kể câu chuyện của mình.

HOẠT ĐỘNG 4: *Tạo bức tranh theo tưởng tượng- bức tranh biểu cảm mới (ở lớp 4) hoặc các sản phẩm trang trí như: bưu thiếp, thiệp mời hoặc bìa sách, bìa lịch..(ở lớp 5).*

*** Mục tiêu hoạt động 4 giáo viên sẽ khuyến khích học sinh để đạt được:**

- Xây dựng ý tưởng từ khung màu, lựa chọn để tạo ra một bức tranh theo tưởng tượng
- Bức tranh biểu cảm mới, hay bìa sách, bưu thiếp hoặc thiệp mời...
- Gọi mở và hỗ trợ học sinh thực hiện trang trí bìa sách, thiệp và các sản phẩm ứng dụng theo ý thích...
- Tạo cơ hội cho học sinh vận dụng kiến thức trang trí vào sản phẩm.

*** Cuối hoạt động này học sinh có khả năng đạt được Kết quả:**

- Có ý tưởng hay, phù hợp với chủ đề để tạo được một bức tranh theo tưởng tượng, bìa sách, bưu thiếp, thiệp mời từ khung màu đã chọn;
- Lựa chọn được cách sắp xếp hình ảnh minh họa và chữ viết phù hợp, sáng tạo trong trang trí bìa, thiệp;
- Thảo luận về hiệu quả của các cách trình bày khác nhau.

***Cách tiến hành:** GV hướng dẫn và hỗ trợ các nhóm trang trí sản phẩm của mình với các câu hỏi mang tính chất gợi mở để HS chủ động, sáng tạo theo ý thích và khả năng riêng. Học sinh tự làm các sản phẩm của riêng mình một cách sáng tạo. Các em sẽ viết các chữ cái trang trí hoặc những dòng chữ viết tay thật đẹp tùy theo khả năng của từng em vào những vị trí phù hợp ở bìa sách, bìa lịch, bưu thiếp hoặc thiệp mời. Giáo viên sẽ hỗ trợ các em trong suốt quy trình này.

*** Ở hoạt động này GV có thể hỏi HS một số câu hỏi để định hướng cho sự lựa chọn sản phẩm tạo thành của cá nhân các em, như:**

- Em muốn tạo ra sản phẩm gì?
- Trong khung hình đã chọn, em muốn giữ lại và muốn lược đi chi tiết nào? Tại sao?

- Bộ cục sản phẩm của em có theo những gì em muốn thể hiện không? Em có muốn thay đổi hay chỉnh sửa gì không?

- Em có gặp khó khăn gì trong thể hiện chữ viết trên sản phẩm không?

HOẠT ĐỘNG 5: *Trình bày, thảo luận, đánh giá sản phẩm.*

* **Mục tiêu khuyến khích học sinh tới:**

- Phát triển kỹ năng thuyết trình, giao tiếp và chia sẻ kinh nghiệm của quá trình thực hiện sản phẩm;

- Nâng cao khả năng phân tích, đánh giá và tự đánh giá cho HS.

* **Kết quả cuối hoạt động 5 học sinh đạt được:**

- Biết cách tổ chức trưng bày sản phẩm;

- Có kỹ năng giải thích, nhận xét, đánh giá các sản phẩm;

- Lắng nghe và phản hồi tích cực từ phần thuyết trình của các HS khác.

* **Cách tiến hành, tổ chức :**

Người giáo viên cần hướng dẫn tổ chức các nhóm HS trưng bày sản phẩm. Lần lượt từng HS lên giới thiệu sản phẩm và trình bày sản phẩm. Để hoạt động này có hệ thống và các em tích cực trình bày, thảo luận thì GV có thể dùng một số câu hỏi HS:

- Em có hài lòng về tác phẩm?

- Em có thấy ý tưởng của tác phẩm?

- Em sẽ sử dụng sản phẩm này thế nào?

- Chọn bức hình mẫu mà ý tưởng và chức năng hỗ trợ lẫn nhau !

***Lưu ý: Ở cuối mỗi quy trình hay một chủ đề nào hoàn thành thì người Thầy giáo cần phải tiến hành tổ chức các hoạt động đánh giá học sinh như các bước sau:

- Sự đánh giá giúp học sinh học tập tích cực và tiến bộ hơn !

- Đánh giá môn Mỹ thuật dựa vào thông tư số 30/ 2014/TT-BGDĐT, ngày 28 tháng 8 năm 2014 và TT22/ 2016 sửa đổi ở 3 mức độ: Hoàn thành tốt; Hoàn thành; Chưa hoàn thành.

* **Để đánh giá và tìm hiểu được HS nắm được nội dung chủ đề ở mức độ nào, thì GV cần một số câu hỏi hỗ trợ đánh giá HS, như sau:**

- Các em đã học được gì trong quy trình vừa rồi?

- Mục tiêu của chúng ta là gì?
- Ta có đạt mục tiêu không?
- Chúng ta cần nghiên cứu gì tiếp theo?
- Kết quả của quy trình này có dùng được cho quy trình tiếp theo không?

GV và HS thường xuyên trao đổi ý kiến về mục tiêu và kết quả của các hoạt động. Và việc đánh giá cần được thực hiện trong suốt quy trình. Nó có tính giáo dục hơn khi giáo viên tiến hành đánh giá liên tục bằng cách ghi chép lại sự tiến

bộ của học sinh và chụp các bức ảnh trong suốt quy trình và sản phẩm triển lãm cuối cùng.

1.3.3 Biện pháp thứ 3: Giáo viên bộ môn Mỹ thuật cần nghiên cứu kỹ chủ đề dạy, xây dựng, thiết kế cho mình kế hoạch dạy học chi tiết, xuyên suốt chủ đề để làm căn cứ cho các tiết dạy của quy trình Vẽ theo âm nhạc, phù hợp với đối tượng học sinh và đặc điểm địa phương.

Để thực hiện tốt biện pháp này thì người giáo viên phải nghiên cứu xem chủ đề này được dạy trong thời gian bao lâu (mấy tiết học)? Mục tiêu của chủ đề? chủ đề dạy về cái gì? Đối tượng dạy? Vật liệu, đồ dùng là những gì (Đài, loa, bản nhạc,...) hay vật liệu nào có ở địa phương? Dựa vào sách Dạy Mỹ thuật để làm căn cứ thiết kế kế hoạch dạy học cho phù hợp điều kiện địa phương và học sinh.

Ví dụ: **Thiết kế kế hoạch dạy học:**

Mỹ thuật – Lớp 5

Chủ đề 3: ÂM NHẠC VÀ SẮC MÀU (3tiết)

I.Mục tiêu:

- Kiến thức: Nghe và vận động được theo giai điệu của âm nhạc; chuyển được âm thanh và giai điệu thành những đường nét và màu sắc biểu cảm trên giấy.
- Kỹ năng: Biết, hiểu về đường nét và màu sắc trong bước tranh vẽ theo nhạc. Từ các đường nét, màu sắc có thể cảm nhận và tưởng tượng được hình ảnh.
- Thái độ: Phát triển trí tưởng tượng về hình ảnh và kết hợp với chữ viết để tạo thành sản phẩm mỹ thuật mới.
- Giáo dục: Giới thiệu, nhận xét và nêu được cảm nhận về sản phẩm của mình/ của nhóm mình.

II.Phương pháp và hình thức tổ chức:

- Phương pháp: Vận dụng quy trình Vẽ theo Âm nhạc.
- Hình thức tổ chức: Hoạt động nhóm, hoạt động cá nhân.

III.Đồ dùng và phương tiện:

*GV:

- Sách Học Mỹ thuật lớp 5.
- Âm nhạc: bản nhạc có tiết tấu nhanh, tiết tấu chậm,...
- Sản phẩm của học sinh: hình ảnh bìa sách, bưu thiếp, bìa lịch,... đã được sáng tạo từ bài vẽ theo nhạc.

*HS:

- Sách Học Mỹ thuật lớp 5.
- Giấy vẽ, màu vẽ, thước kẻ, kéo, keo,...

IV. Các hoạt động dạy- học chủ yếu:

HOẠT ĐỘNG CỦA GV	HOẠT ĐỘNG CỦA HS
<p>Tiết 1: (Trang 41- 46)</p> <p><i>HD 1. Hướng dẫn tìm hiểu (13')</i></p> <p><u><i>1.1. Vẽ theo nhạc:</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Chia nhóm HS: từ 6- 8 em. - Hướng dẫn HS trải nghiệm Vẽ theo nhạc trên khổ giấy A0, ghim giấy trên bàn. - Lựa chọn màu sắc để vẽ theo thứ tự từ nhạt đến đậm. - Cảm thụ âm nhạc, vận động theo nhạc và vẽ. <p><u><i>1.2. Thường thức, cảm nhận và tưởng tượng các hình ảnh trên bức tranh vẽ theo nhạc:</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Treo các bức tranh vẽ theo nhạc của nhóm lên bảng lớp. - Sử dụng khung giấy hình chữ nhật để lựa chọn phần màu sắc mình thích trên bức tranh Vẽ theo nhạc và tưởng tượng ra những hình ảnh có ý nghĩa. <p>* Tìm ra các phần màu có hòa sắc :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mảng màu nào có hòa sắc nóng- lạnh? Sáng- tối? Tương phản? <p>* Nêu các hình ảnh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Em liên tưởng tới những hình ảnh gì từ những đường nét và màu sắc trong bức tranh? - Từ những hình ảnh đó, em liên tưởng tới câu chuyện , đề tài gì? 	<ul style="list-style-type: none"> - HS nhận nhóm. - Nhận giấy ghim, lựa chọn màu để vẽ theo nhạc. - Treo tranh - Tìm các mảng màu có hòa sắc đẹp. - Hoa, lá, cỏ cây, mặt trời,... - Phong cảnh, tĩnh vật, hoạt động của con người,... - Quan sát, thảo luận nhóm

1.3. Tìm hiểu các sản phẩm trang trí từ bức tranh vẽ theo nhạc:

- Quan sát hình 3.3 Sách Học mỹ thuật 5 hoặc hình minh họa do GV chuẩn bị, thảo luận nhóm để tìm hiểu cách trang trí: bìa sách, bìa lịch, bưu thiếp,...

- Từ những bức tranh vẽ theo nhạc có thể tạo ra những sản phẩm gì?

- Có những hình ảnh gì trên những sản phẩm đó?

- Trên bìa sách, bưu thiếp, bìa lịch, phần hình ảnh và chữ được sắp xếp như thế nào?

- Em nhận thấy nội dung chữ và hình ảnh trên các sản phẩm có liên quan với nhau không?

- Em sẽ sử dụng bức tranh vẽ theo nhạc của mình để trang trí cho bìa sách, bưu thiếp hay bìa lịch?

- GV tóm tắt: Bức tranh Vẽ theo nhạc là sản phẩm được kết hợp giữa Âm nhạc và Hội họa. Màu sắc trong bức tranh là các hòa sắc nóng hoặc lạnh, đậm- nhạt, sáng- tối và tương phản.

Từ những bức tranh đầy màu sắc có thể tưởng tượng ra những hình ảnh phong phú và đa dạng, mang nhiều ý nghĩa.

Từ bức tranh Vẽ theo nhạc, có thể sáng tạo ra các sản phẩm Mỹ thuật như: bìa sách, truyện, thơ, bưu thiếp, bìa lịch,...

HD 2. Hướng dẫn thực hiện (7')

- Yêu cầu HS quan sát hình 3.4 sách Học Mỹ thuật lớp 5, thảo luận nhóm để tìm hiểu cách trang trí sản phẩm từ bức tranh Vẽ theo nhạc.

- Hình ảnh được đặt ở vị trí nào trong sản phẩm của bạn?

- Bìa sách, bìa lịch, bưu thiếp,...

- Tranh, chữ.

- HS trả lời.

- Đường nét, hình ảnh gợi được nội dung của chữ.

- HS trả lời.

- HS nghe.

- HS quan sát, thảo luận nhóm.

- Bên trên/ dưới/giữa/ trái/ phải.

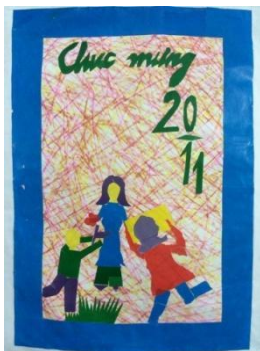
- HS trả lời.

- Chữ in hoa, chữ in thường, chữ trang trí,...

- Nội dung nào của phần chữ được viết to, nội dung nào được viết nhỏ? Các nội dung đó được sắp xếp ở vị trí nào trên bìa sách/ bưu thiếp?

- Có những kiểu chữ nào được sử dụng trong sản phẩm?

- Cho HS quan sát bài do GV chuẩn bị.



- GV tóm tắt: Nội dung phần chữ phải phù hợp với hình ảnh mà em tưởng tượng được từ bức tranh Vẽ theo nhạc. Có thể vẽ thêm các đường nét và màu sắc để làm rõ ý tưởng.

Trên bìa sách, bưu thiếp thường có hình ảnh; chữ và các con số. Có thể đặt hình ảnh, chữ, con số theo chiều dọc/ ngang/ trên /dưới/ trái / phải hay ở giữa bìa sách, bưu thiếp,...Tên sách cỡ chữ lớn nhất, rồi tên tác giả, tên nhà xuất bản và các nội dung khác.; màu sắc của chữ phải nổi bật.

- Yêu cầu HS quan sát hình 3.5.sách Học MT hoặc sản phẩm vẽ của học sinh năm trước.

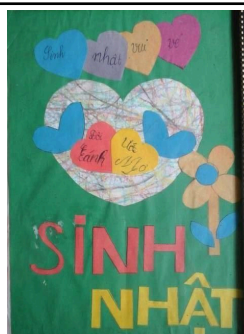
HD 3.Thực hành (15')

1. Hoạt động nhóm:

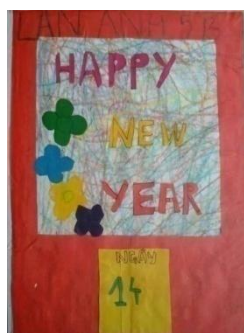
- Vẽ bức tranh theo Âm nhạc bằng đường nét, trên giấy A0.

- Trưng bày bức Vẽ theo Âm nhạc của các nhóm, để lớp nhận xét.

*** Giải lao: Mở nhạc hoặc lớp hát 1 bài.



- HS nghe giảng.



- Quan sát.

- Nhóm vẽ theo nhạc.

- Các nhóm treo, nhận xét nhóm mình, nhóm bạn.

- Lớp hát giải lao.

- HS lựa chọn và làm thực hành cá nhân.

- Bảo quản sản phẩm của cá nhân.

- HS hoàn thành thực hành cá nhân.

<p>Tiết 2: (Trang 46) HD 3. Thực hành (25')</p> <p>2. Hoạt cá nhân:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lựa chọn phần hình tưởng tượng mà mình thích, từ bức tranh vẽ theo âm nhạc bằng đường nét, trên giấy A0. - Thêm đường nét, màu sắc để trang trí thành bìa sách/ bưu thiếp/ bìa lịch,... theo ý thích. <p>*** Yêu cầu: giữ gìn sản phẩm cá nhân, để giờ sau tiếp tục hoàn thành ở tiết 3.</p> <p>Tiết 3: (Trang 46- 47) HD 3. Thực hành (20')</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoàn thành trang trí thành bìa sách/ bưu thiếp/ bìa lịch,... theo ý thích. <p>HD 4. Trưng bày, giới thiệu và đánh giá sản phẩm (15')</p> <p>*** Xem trước Chủ đề 4: “Sáng tạo với những chiếc lá”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Trưng bày và giới thiệu và nhận xét sản phẩm của bạn, của mình.
--	---

1.3.4 Biện pháp thứ tư: Giáo viên bộ môn cần nắm chắc việc đổi mới cách đánh giá HS:

* *Nguyên tắc, nội dung đánh giá HS trong HDGD Mỹ thuật:*

Dựa vào thông tư số 30/ 2014/TT-BGDĐT, ngày 28 tháng 8 năm 2014 và thông tư số 22/ 2016/ TT- BGDĐT, ngày 22 tháng 9 năm 2016 của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành.

* *Đánh giá thường xuyên hoạt động giáo dục MT:*

Các hình thức và tiêu chí đánh giá:

Học sinh tự đánh giá (Đánh giá lẫn nhau giữa các cặp, nhóm, cá nhân)

- Sự tham gia vào hoạt động học tập.
- Thời gian hoàn thành, thứ tự hoàn thành.
- Kết quả học tập, sự tiến bộ về kiến thức, kĩ năng.
- Khả năng tự học, khả năng giao tiếp, hợp tác, độc lập, sáng tạo,...

Giáo viên đánh giá học sinh: (Đánh giá thường xuyên, toàn diện, cụ thể dựa trên các tiêu chí đã xây dựng

* *Đánh giá thường xuyên hoạt động giáo dục MT:*

- Sự tích cực chuẩn bị bài, sẵn sàng học tập, sự hợp tác.
- Kế hoạch học tập, khả năng phát triển. Kế hoạch tiếp theo là gì?
- Năng lực học tập: nhận thức, kỹ năng, sự linh hoạt, độc lập, sáng tạo.
- Năng lực sở thích của học sinh về ngôn ngữ tạo hình (bố cục, đường nét, hình khối, màu sắc, đậm nhạt,...)
- Năng lực xã hội: Giao tiếp, hợp tác, thích ứng.
- Đánh giá thông qua kiểm tra vấn đáp, viết hoặc thực hành, hoạt động thực tiễn, câu lạc bộ, chuyên đề,...

Cha mẹ học sinh tham gia đánh giá

- Sự chuẩn bị bài, chuẩn bị đồ dùng học tập ở nhà của HS.
- Đánh giá thông qua các sản phẩm Mĩ thuật của con em ở lớp mang về.
- * *Đánh giá thường xuyên sự hình thành và phát triển năng lực của học sinh qua các biểu hiện hoặc hành vi:*
 - + Khả năng thực hiện các công việc phục vụ cho học tập
 - + Khả năng giao tiếp, hợp tác
 - + Khả năng tự học và giải quyết vấn đề
- * *Đánh giá thường xuyên sự hình thành và phát triển phẩm chất của học sinh qua các biểu hiện hoặc hành vi:*
 - + Chăm học, thường xuyên trao đổi nội dung học tập với bạn, thầy giáo, cô giáo, tích cực tham gia các hoạt động nghệ thuật, tích cực tham gia và vận động các bạn cùng tham gia làm đẹp trường lớp, nơi ở và nơi công cộng;
 - + Tự tin, tự trọng, mạnh dạn khi thực hiện nhiệm vụ học tập, trình bày ý kiến cá nhân.
 - + Thích tìm hiểu về các địa danh, nhân vật nổi tiếng ở địa phương.

1.4. Khả năng áp dụng của sáng kiến: Sáng kiến này đã được áp dụng có hiệu quả ở trường tôi đang công tác. Nó không chỉ áp dụng được đối với học sinh Trường PTDTBT TH&THCS Phước Kim mà còn có thể áp dụng đối với học sinh ở nhiều trường khác trên địa bàn huyện Phước Sơn nói riêng và một số trường tiểu học cơ sở khác trên địa bàn nói chung. Trong giai đoạn đầu tôi nhận thấy có được kết quả tương đối khả quan, tôi sẽ tiếp tục áp dụng trong thời gian tới để nâng cao chất lượng dạy học trong nhà trường.

1.5. Các điều kiện cần thiết để áp dụng sáng kiến:

- Giáo viên: Ở lứa tuổi học sinh lớp 4,5 các em có sự thay đổi về tâm sinh lý, dễ tự ái, rụt rè... Đặc biệt là con em người đồng bào dân tộc thiểu số, các em có những hạn chế nhất định. Chính vì vậy khi giảng dạy chúng ta cần xây dựng môi trường học tập thân thiện: Sự thân thiện của giáo viên là điều kiện cần để áp dụng biện pháp đạt hiệu quả. Giáo viên luôn tạo cho bầu không khí lớp học thoải mái, nhẹ nhàng, không la mắng nặng lời hoặc dùng lời thiếu tôn trọng với các em, đừng để cho học sinh cảm thấy sợ giáo viên mà hãy làm cho học sinh thương yêu và tôn trọng mình. Đồng thời giáo viên từ từ dẫn dắt, hướng dẫn các em suy luận, gợi nhớ để tìm ra đáp án đúng; làm thực hành từ dễ đến khó giúp học sinh làm quen và nâng dần khả năng nhận thức.

- Học sinh: Chăm chỉ, chịu khó quan sát lắng nghe và hợp tác với giáo viên cũng như các bạn trong quá trình học tập.

1.6. Hiệu quả sáng kiến mang lại:

Sau một thời gian áp dụng tôi thu được kết quả tương đối khả quan.

*** Đối với học sinh:**

- Về kiến thức:

- + Lắng nghe và vận động, di chuyển theo giai điệu của âm nhạc.
- + Chuyển âm thanh và giai điệu thành những đường nét từ sự hứng khởi.

- Về kỹ năng:

- + Phát triển trí tưởng tượng trong quá trình tạo ra sản phẩm.
- + Sáng tạo những sản phẩm mới từ bức tranh nhiều màu sắc được tạo ra theo giai điệu của âm nhạc.

- Biết chọn lọc và sử dụng hình ảnh từ bức tranh lớn để trang trí, giao tiếp...

- Về thái độ: Học sinh có sự yêu thích môn học hơn, nâng cao ý thức học tập của học sinh.

*** Đối với giáo viên:**

Việc nghiên cứu phương pháp giảng dạy tích cực giúp người giáo viên ngày càng có nhiều kỹ năng truyền thụ kiến thức. Linh hoạt hơn trong việc áp dụng phương pháp dạy học mới phù hợp với đối tượng học sinh. Đổi mới phương pháp dạy học đạt hiệu quả cao hơn.

Đó là kết quả rất quan trọng và có ý nghĩa lớn đối với giáo viên và học sinh trong dạy và học bộ môn Mỹ thuật. Từ đó góp phần nâng cao chất lượng học tập.

Với nội dung đề tài này tôi đã áp dụng có hiệu quả trong năm học 2019-2020, năm học này tôi tiếp tục áp dụng và đạt một số kết quả như sau.

*** Năm học 2019 - 2020:**

- Trước khi áp dụng đề tài:

* Kết quả thu được như sau:

Năm học	Lớp	Số học sinh	Kết quả chất lượng giáo dục môn Mỹ thuật: Quy trình Vẽ theo nhạc						Ghi chú
			Hoàn thành tốt		Hoàn thành		Chưa hoàn thành		
			SL	%	SL	%	SL	%	
2019-2020	4	20	5	25	10	50	5	25	
	5	35	10	28,6	20	57,1	5	14,3	

Với kết quả như vậy, tôi nhận thấy hầu hết học sinh đều chưa tập trung, các em quên các bước tiến hành trong quy trình vẽ theo nhạc. Tôi cần có biện pháp để giúp học sinh có hứng thú tập trung lắng nghe hướng dẫn nắm vững các tiến trình thực hành.

- Sau khi áp dụng đề tài:

Sau khi nghiên cứu và áp dụng sáng kiến vào giảng dạy quy trình Vẽ theo âm nhạc ở lớp 4, lớp 5 của trường tôi, kết quả đạt như sau:

Năm học	Lớp	Số học sinh	Kết quả chất lượng giáo dục môn Mỹ thuật: Quy trình Vẽ theo nhạc						Ghi chú
			Hoàn thành tốt		Hoàn thành		Chưa hoàn thành		
			SL	%	SL	%	SL	%	
2019-2020	4	20	11	55	9	45	0		
	5	35	20	57,1	15	42,9	0		
2020 - 2021	4	25	14	56	11	44	0		
	5	20	16	80	4	20	0		

Qua thực tế giảng dạy theo tinh thần của sáng kiến bước đầu đem lại một số kết quả:

***Về ưu điểm:**

- Tiết dạy trở nên sôi nổi hơn, nội dung tìm hiểu, lần thực hành thực sự thu hút các đối tượng học sinh hơn chứ không còn là giờ học của các đối tượng học sinh năng khiếu.

- Học sinh hoạt động tích cực hơn, phát biểu ý kiến nhiều hơn. Các đối tượng học sinh hỗ trợ được cho nhau để cùng học, cùng tiến bộ.

- Học sinh có thể thực hiện việc học cá nhân cũng như học theo nhóm hiệu quả hơn, các em có thể tự thực hiện công việc mà giáo viên giao, đồng thời khả năng giao tiếp trong nhóm và trình bày trước lớp mạnh dạn, tự tin hơn.

* Những tồn tại:

- Là môn khoa học mới và khó nên việc giảng dạy cho học sinh nắm và lĩnh hội kiến thức còn chưa đạt hiệu quả cao. Đặc biệt là tiết thực hành, học sinh còn lúng túng trong việc thực hành theo nhóm nên chưa phát huy được tối đa thời gian thực hành.

- Dạy học theo nhóm có thể gây ồn trong lớp, khó kiểm soát, vì vậy giáo viên cần chú ý giáo dục và rèn luyện kỹ năng hoạt động hợp tác trong nhóm cho học sinh.

- Một số học sinh không thích học theo nhóm vì muốn chứng minh khả năng của mình với giáo viên hơn là với các bạn.

2. Những thông tin cần được bảo mật: Không

3. Danh sách những thành viên đã tham gia áp dụng thử hoặc áp dụng sáng kiến lần đầu: Không.

4. Hồ sơ kèm theo

Một số hình ảnh về hoạt động thực hành của học sinh



